

UKRUDT I HESTEBØNNER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hestebønner skal sås dybt (6-9 cm), derfor er der inden afgrøden spirer frem mulighed for at nedvisne første hold ukrudt med glyphosat samtidig med udbringning af jordmiddel.

Hestebønner er en åben afgrøde i begyndelsen af vækstsæsonen, men giver ved plantetal på 40-50 pr. m² og jævn fordeling en god konkurrence mod ukrudt senere i sæsonen. I 2018 lærte vi dog, at tørke giver meget åbne afgrøder. Hestebønner skal sås i 6-9 centimeters dybde, hvilket giver mulighed for at meget ukrudt kan nå at spire frem inden afgrøden. Spildraps og hurtigt spirende ukrudt kan derfor nedvisnes med glyphosat, evt. i blanding med jordmidlet Fenix.

Erfaringerne siger, at de aktuelle løsninger mod ukrudt i hestebønner har svingende effekter i praksis, og særligt Stomp/Fighter løsningerne bliver ofte udtryk for et kompromis, hvor Stomp-komponenten har langt overvejende jordefekt og virker bedst ved god jordfugtighed, mens Fighter-komponenten virker bedst under varme vækstbetingelser, som ofte er ledsaget af en lavere jordfugtighed.

SEGES har på grundlag af forsøgsdata, Planteværn Online og indsamling af erfaringer fra planteværnsfirmaerne opstillet en tabel med effekt mod ukrudtsarter, der kan optræde i hestebønner. Planteværn Online har ikke effektdata for hestebønne, så effekterne af midlerne er hentet ved beregning i markært, majs og vårbyg med udlæg. Effekter for splitbehandlingen 0,4 l Fighter 480 + 0,5 l Stomp CS og 0,5 l Fighter 480 + 0,5 l Stomp CS pr. ha er fra landsforsøg i markærter. Planteværnsfirmaerne har suppleret med effekt mod ukrudtsarter, hvor effekten ikke er belyst i effektivitets- eller landsforsøg.

Midlernes stærke og svage sider over for ukrudt i hestebønner.

BEKÆMPELSESFORSLAG

EFTER SÅNING MEN FØR FREMSPIRING

Jordmidlerne kan anvendes efter såning og frem til før fremspiring af hestebønner. Midlerne virker bedst på fugtig jord, men undgå sprøjtning ved udsigt til kraftig nedbør efter udbringning.

Fenix kan anvendes helt frem til fremspiring, hvilket giver mulighed for at få ekstra effekt mod spildraps og andre hurtigt spirende ukrudtsarter ved at blande med glyphosat. Godkendelsen af Fenix tillader at anvende op til 2,5 l pr. ha, men det er pga. prisen normalt ikke aktuelt. I forsøg har anvendelse af 1 liter pr. ha i blanding med glyphosat givet en rimelig god og bred effekt. Fenix har relativ god effekt mod spildraps.

Novitron DAM TEC indeholder aclonifen og clomazon, som er aktivstofferne i henholdsvis Centium 36 CS og Fenix. 1,2 kg Novitron svarer til 1 l Fenix + 0,1 l Centium. Midlet har god effekt mod burrester, fuglegræs, vellugtende kamille, bleg- og ferskenpileurt, korsblomstret ukrudt, tvetand og ærenpris, samt rimelig effekt mod agerstedmoder, enårig rapgræs, hvidmelet gåsefod, snerlepileurt og vejpileurt.

Centium 36 CS kan senest før fremspiring anvendes i en dosering på 0,20-0,25 l pr. ha og har god effekt mod burrester, fuglegræs, tvetand, ærenpris og hyrdetaske.

EFTER FREMSPIRING

Stomp CS har en godkendelse til **mindre anvendelse i hestebønne**. Det er mest relevant at benytte muligheden for splitsprøjtning, hvor der ved 1. sprøjtning på ukrudt med kimblade anvendes 0,5 l/ha Stomp CS + 0,4 l Fighter 480 og ved 2. sprøjtning 5-7 dage senere anvendes 0,5 l/ha Stomp CS + 0,5 l Fighter 480.

Fighter 480 anvendes efter fremspiring, hvis der er behov for opfølgning på anvendelse af jordmidler. Fighter er temperaturfølsom og kræver gode temperaturforhold. Godkendelsen til mindre anvendelse af Fighter 480 tillader én behandling, mens der i godkendelsen til mindre anvendelse af Stomp CS og Fighter 480 i blanding er mulighed for at udføre én eller to sprøjtninger. Fighter har bl.a. god effekt mod kamille. Storkenæb er blevet mere og mere udbredt de senere år. I landsforsøgene har strategier med Fighter 480 haft bedst effekt mod storkenæb.

Både **Agil** og **Focus Ultra** er godkendt i hestebønner, så det er muligt at bekæmpe eksempelvis agerrøvehale og italiensk rajgræs. Focus Ultra har erfaringsvis haft god effekt selv mod delvis resistent italiensk rajgræs og agerrøvehale. Kvik skal nå op på 4-5 blade, inden der opnås god effekt, hvilket normalt vil være muligt. Der er ingen effektive bekæmpelsesmuligheder mod enårig rapgræs, selv om der vil være nogen effekt af Fenix, Centium, Novitron og Stomp CS.

MEKANISK BEKÆMPELSE

Med såning i 6-9 cm's dybde er der normalt tid til to blindstriglinger eller nedvisning med glyphosat før spirene nærmer sig jordoverfladen. Når hestebønnerne er kommet op og er blevet bløde, kan de tåle en kraftig ukrudtsharvning. Vær dog opmærksom på, at planterne ikke må knække. Ukrudtsharvningerne kan fortsætte, indtil afgrøden er 10-12 cm høj. Hestebønner kan etableres på 25 cm rækkeafstand, så de kan radrenses. Det er vigtigt at indstille såafstanden mellem rækkerne helt præcist, så der kan benyttes brede skær på radrenseren. Et helt jævnt såbed er en forudsætning for at radrensningen kan gennemføres øverligt i 3-4 cm's dybde. Spildraps i større mængde kan være et problem både som ukrudt og gennem vedligeholdelse af kålbrok.

Radrensning i hestebønner. Der er sået med større afstand mellem rækkerne i køresporet for at lette arbejdet for traktorføreren.

Billederne er fra forsøg med stigende udsædsmængde, hvor der fra oven og ned har været tilstræbt 20, 40 og 60 planter pr. m². En god etablering og passende plantebestand er et vigtigt led i at

opnå
en tilfredsstillende ukrudtsbekæmpelse.

© 2021 - SEGES Projektsitet